

Szymańska-Horban, Irena

Był moim profesorem

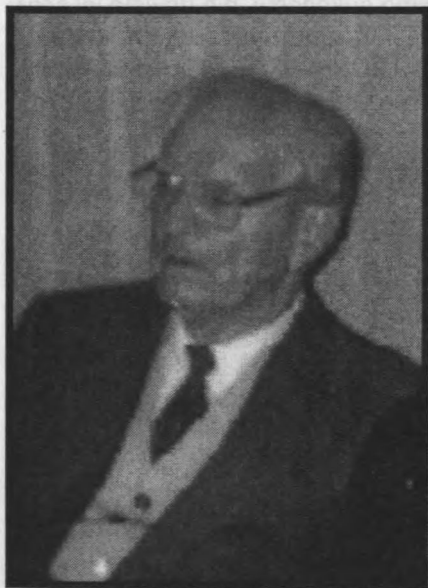
Przegląd Pruszkowski nr 2, 118-119

1998

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Był moim profesorem

Młody, elegancki - pierwszy z nim kontakt dla niektórych studentów historii nie był przyjemny, przeprowadził on bowiem "egzamin" ze znajomości języka łacińskiego. Sądzę, że i on, który miał prowadzić z nami proseminarium ze średniowiecza, nie był zachwycony poziomem swoich przyszłych słuchaczy.

Niektórzy z nas znali klasyczny język łaciński, uczyliśmy się go przecież sześć lat, a często mieliśmy wymagających nauczycieli.

Był to rok 1945 - następne lata były gorsze, szczególnie wtedy, gdy władze PRL usunęły z programu szkoły średniej język łaciński.

Zaczęliśmy więc zajęcia na proseminarium, które okazały się trudne, ponieważ teksty kroniki Jana Długosza

nie były napisane znanym nam językiem klasycznym. Daliśmy sobie radę nie tylko dzięki naszej pracowitości, ale też wyrozumiałości i kulturze dr Aleksandra Gieysztora.

Zajęcia z nim, a następnie egzamin były przyjemnością.

Zresztą wszyscy profesorowie wydziału historii pozostali w naszej pamięci, jako przedstawiciele wspaniałej epoki kultury i elegancji, epoki, która odchodzi wraz z nimi.

Profesor zajmował się historią Mazowsza, chętnie pomagał studentom w ich zmaganiach z tajnikami wiedzy. Gdy historycy sztuki zorganizowali obóz naukowy, który miał na celu spisanie zabytków w Piotrkowie Trybunalskim i okolicach przyjechał do nas i poświęcił swój czas, by sprawdzić naszą pracę i ewentualnie poprawić tłumaczenia (byłam na tym obozie naukowym wraz z moją przyjaciółką Jadwigą Szymańską, a naszym zadaniem było odczytywanie i tłumaczenie napisów w języku łacińskim).

Profesor Gieysztor był zawsze bezinteresowny, skromny, pracę innych traktował poważnie.

Jakie miał powiązania z Pruszkowem?

Już jako student przyjeżdżał do naszego miasta do późniejszego profesora, Stanisława Herbsta. Wspominał te przyjazdy do Pruszkowa i cieszył się z tego, że miasto mogło poszczycić się rozbudową, a przede wszystkim rozwojem życia kulturalnego i naukowego.

Przez parę lat przyjeżdżał do nas na zaproszenie Klubu Miłośników Pruszkowa przy Pruszkowskim Towarzystwie Kulturalno-Naukowym. Przewodził interesujące nas wykłady - zawsze tak, by i ci, którzy nie mieli przygotowania historycznego, zrozumieli to, o czym mówił. Gdy prosiłam profesora o przyjazd, mówił żartobliwie "jak pani każe, będę".

Sz szczególnie miłym gościem był na sesji popularno - naukowej zorganizowanej przez Pruszkowskie Towarzystwo Kulturalno-Naukowe z okazji osiemdziesiątej rocznicy nadania praw miejskich Pruszkowowi. Miasto nasze otrzymało prawa miejskie w 1916 roku, a więc w roku urodzin Profesora.

Otrzymał od nas życzenia i wspaniałe kwiaty - był wzruszony i szczęśliwy.

Do Polski wraz z rodzicami przybył w 1921 r z Moskwy, gdzie się urodził.

Mając 21 lat otrzymał tytuł magistra filozofii w zakresie historii na Uniwersytecie Warszawskim pod kierunkiem profesora Marcellego Handelsmana.

W latach 1938 - 1939 studiował w Paryżu. W 1939 roku wrócił do kraju i brał udział w kampanii wrześniowej. Od czerwca 1940 roku zaczął pracę w konspiracji, między innymi w Biurze Prasy i Informacji Komendy Głównej AK. Walczył w Powstaniu Warszawskim. Odznaczony Krzyżem Virtuti Militari. Po wojnie, wraz z profesorem Tadeuszem Manteufflem organizował Instytut Historii na UW. W latach 1955 - 1975 był jego dyrektorem.

Z profesorem Stanisławem Lorenzem przyczynił się do odbudowy Zamku Królewskiego. Od 1980 r. był jego dyrektorem, szereg lat był prezesem Polskiej Akademii Nauk, otrzymał 5 honorowych doktoratów. Był sekretarzem kapituły Orderu Orła Białego.

Autor wielu prac naukowych, między innymi zajmował się historią Pruszkowa.

Zmarł 9 lutego 1999 roku.

